

NETTILEHTI PAINOVIRHE

Ohjaajan ja nuorten yhteinen oppimisympäristö

Tuija Ijäs

**Kehittämishankeraportti
Toukokuu 2007**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Tuija Ijäs	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 14 + 15	Julkaisun kieli suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi NETTILEHTI PAINOVIRHE Ohjaajan ja nuorten yhteinen oppimisympäristö		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) Tuija Rautio		
Toimeksiantaja(t)		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Kehittämishankkeen tavoitteena oli selvittää, mitä nuori oppii toimittamalla nettilehti Painovirhettä ja toimimalla vertaisryhmä Painovirheessä, mitä vertaistoiminta nuorelle merkitsee. Lisäksi hankkeessa analysoitiin ja refleктоitiin nuorisonohjaajan roolia ja merkitystä toiminnalle.</p> <p>Kehittämishankkeen tuloksena syntyi artikkeli, Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä, joka on julkaistu Humanistisen ammattikorkeakoulun julkaisusarjassa, Kannusteen-hankkeen Nuorten tilat – nimisessä julkaisussa.</p> <p>Hankkeen aineisto saatiin haastattelemalla nettilehti Painovirheen toimittajia ja nuoria ohjanneita nuorisonohjaajia, itsearvioimalla omaa ohjaajan roolia sekä havainnoimalla Painovirheen toimintaa. Haastattelut tehtiin marraskuussa 2005 ja huhtikuussa 2006. Lisäksi aineistona käytettiin kahden nuoren kirjoittamaa artikkelia ”Minä ja Painovirhe”. Artikkelit luovutettiin julkaisun toimituskunnalle toukokuussa 2006.</p> <p>Nettilehti Painovirhe on, Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskuksen ylläpitämää nuorten omaehtoista harrastustoimintaa ja yksi nuorisotyön toimintamuoto.</p> <p>Hankeraportti taustoittaa artikkelia kuvaamalla nettilehti Painovirheen vaiheita artikkelin kirjoittamisen ajasta tulevaisuuden haasteisiin. Lisäksi raportissa reflektoidaan ohjaajan roolia prosessissa.</p> <p>Selvityksen mukaan nettilehti Painovirhettä toimittamalla ja vertaisryhmässä toimimalla nuoren kansalais- ja tietoyhteiskunnassa tarvittavat aktiivisen kansalaisen valmiudet kehittyivät: medialukutaito, vuorovaikutustaidot ja kirjoittamisen taito, oma-aloitteisuutta, palautteen antaminen ja – vastaanottaminen, ymmärrys vaikuttamismahdollisuuksista kirjoittamalla. Toiminta antoi myös merkittäviä taitoja ja tietoja tulevaisuuteen. Ohjaaja oli edellytyksien luoja ja koossa pitävä voima. Vertaisryhmä Painovirhe oli nuoren ja ohjaajan yhteinen oppimisympäristö.</p>		
Avainsanat (asiasanat) Nuoret, nettilehti, nuorisotyö, nuorisotiedotus, ohjaus, oppimisympäristö, oppiminen, medialukutaito, vertaisryhmä		
Muut tiedot Lähteenä artikkeli: Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä		

Author(s) Tuija Ijäs	Type of Publication Development project report	
	Pages 14 + 15	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title INTERNET PUBLICATION PAINOVIRHE As a common learning environment for young people and youth leader		
Degree Programme Degree Program in Teacher Pedagogical Education		
Tutor(s) Tuija Rautio		
Assigned by		
Abstract The purpose of development project was to research what young people learned when they edited Internet publication Painovirhe and when they co-operated with other young journalists, what peer-to-peer activity meant to young people. Also the purpose was to analyse and reflect meaning of leader's role in the process. Result of the process was the article called Internet publication Painovirhe made by young people – peer-to-peer group as a learning environment. The article was published in a text-book called Nuorten tilat – Youth Premises. Publication was produced by project Kannuste - Premises for young people and Humak University of Applied Sciences. The material of the project was collected by interviewing young journalists and youth leaders, who work with them, as well as analysing and reflecting my own role as a leader and observing reporters activities in autumn 2005 and spring 2006. Internet publication Painovirhe was run by youth department of City of Jyväskylä and it is part of youth work and voluntary youth activity. The report of the development project tells backgrounds of the article and activities nowadays and views for the future of the Painovirhe. It opens also the role of the leader and guidance. Along with the research working with Painovirhe project developed young people's skills and abilities: media literacy, dialogue skills, writing and it increased and strengthened active citizenship. Youth learned also to evaluate. The leader was a person who makes preconditions for the activity. Peer-to-peer group Painovirhe was the learning environment for young people and leaders.		
Keywords Young people, Internet publication, youth work, youth information, guidance, learning, learning environment, media literacy, peer-to-peer group		
Miscellaneous Appendix the article: Internet publication Painovirhe made by young people – peer-to-peer group as a learning environment		

SISÄLTÖ

1 ARTIKKELI TOIMINNAN DOKUMENTIKSI	2
2 NUORISOTYÖTÄ JA NUORISOTIEDOTUSTA	3
2.1 Osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta.....	3
2.2 Seudullinen nuorisotiedotuspalvelu NuortenLaturi	5
3 NETTILEHTI PAINOVIRHE	6
3.1 Nuorten toimittama verkkojulkaisu.....	6
3.2 Artikkelin kirjoittamisesta tähän päivään	7
4 PAINOVIRHEEN TULEVAISUUS	8
4.1 Seudullinen NuortenLaturin monimediajulkaisu Painovirhe.....	8
4.2 Halu kansainväliseen vuoropuheluun	9
5 OHJAAJANA PROSESSISSA	9
LÄHTEET	13
LIITTEET	15
Liite 1: Artikkelin Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä	15
Nettilehti Painovirhe	15
Sitoutumista Painovirheen toimittamiseen	16
Uudet toimittajat ovat tervetulleita ja ”hengailu sallitaan”	17
Pääkirjoitus, arvosteluja, linkkivinkkejä, jatkokertomuksia, ruokavinkkejä...	17
Motivointina toimittajan aakkosia, opintomatkoja ja paikallinen pressistatus	19
Vertainen – vertaisryhmä	21
Nuorisotyön moninaiset tehtävät.....	23
Nuorisotiedotus on tietoa nuorille.....	24
Painovirhe yhteinen oppimisprosessi.....	26
Lähteet.....	28

1 ARTIKKELI TOIMINNAN DOKUMENTIKSI

Kehittämishankkeeni tavoitteena on tutkia ja selvittää, mitä verkkolehteä toimittavat nuoret oppivat vertaisryhmä Painovirheessä, mitä Painovirheen toiminta nuorelle antaa, mikä merkitys vertaisryhmällä on nuorelle ja mikä merkitys ohjaajilla on Painovirheen toiminnassa. Tuotoksena syntyi artikkeli, Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä, joka on julkaistu Nuorten tilat – nimisessä, Osaamisverkosto Kannusteen Tilaa nuorille -hankkeen julkaisussa vuonna 2006.

Kehittämishankkeessani on kyse osittain oman työn dokumentoinnista ja itsearvioinnista. Olen töissä Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskuksessa nuorisonohjaajana ja hankevetäjänä. Vastaan seudullisen nuorisotiedotuspalvelun kehittämisestä ja ylläpitämisestä sekä Painovirheen toiminnasta yhdessä kollegani kanssa. Nettilehti Painovirhe on osa seudullista nuorisotiedotusta.

Hankeraportissani taustoitin artikkelia kuvaamalla nuorten nettilehti Painovirheen toimintaa, sen nykyisyyttä ja tulevaisuutta, omaa työtäni ja rooliani nuorten ohjaajana. Artikkelin liitteenä.

Nuorten tilat -kirja on julkaistu Humanistisen ammattikorkeakoulun oppimateriaaleja sarjassa. Se on tarkoitettu oppikirjaksi nuorisotyön opiskelijoille ja alan toimijoille. Kirjassa tarkastellaan nuorisotiloja, nuorisotyön tiloja ja nuorten tiloja eri näkökulmista. Kirja on osa Kannusteen Tilaa nuorille – hankkeen (2005 - 2006) toimintaa ja se on toimitettu Humanistisen ammattikorkeakoulun Suolahden kampuksen, Jyväskylän ammattikorkeakoulun sosiaalialan, Jyväskylän yliopiston kasvatustieteen laitoksen ja Nuorisotutkimusverkoston yhteistyönä. Kirjan ovat toimittaneet Merja Kylmäkoski, Kimmo Lind, Timo Hintikka ja Tapio Aittola.

Nettilehti Painovirhe on nuorten vertaisryhmä ja oppimisympäristö, jossa nuori oppii ja kehittää kansalais- ja tietoyhteiskuntavalmiuksia, medialukutaitoa ja kirjoittamisen taitoa. Juttuja kirjoittamalla nuori saa äänensä kuuluviin ja voi vaikuttaa asioihin. Vuoropuhelussa toisten vertaistoimittajien kanssa nuori oppii palautteen antamista ja vastaanottamista, vuorovaikutustaitoja, sitoutumis-

ta, oma-aloitteisuutta sekä ryhmätyötaitoja. Nettlehden toimittamisesta on nuorelle hyötyä kesätöitä hakiessa ja lehden toimittaminen antaa myös valmiuksia tulevaisuutta ajatellen, erityisesti jos tähtää esimerkiksi toimittajaksi tai äidinkielen opettajaksi. Painovirhe on myös nuorten harrastustoimintaa, paikka ja aika kavereiden tapaamiseen. Nettlehti Painovirheen toiminta opettaa myös työntekijää. Painovirhe on nuorten ja ohjaajien yhteinen oppimisympäristö ja oppimisprosessi.

2 NUORISOTYÖTÄ JA NUORISOTIEDOTUSTA

2.1 Osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta

Nettlehti Painovirheen toiminta on nuorisotyötä ja nuorisotiedotusta. Se on nuorten tekemää vertaistiedottamista – nuoret tiedottavat ja kirjoittavat toisille nuorille ja aikuisille nuorten näkökulmasta.

Nuorisolain (72/2006) mukaan nuorisotyö on ”nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa aktiivisen kansalaisuuden edistämistä samoin kuin nuorten sosiaalista vahvistamista, nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta”.

Nuorisotyö perustuu nuorten tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen. Se on ohjattua ja yhteisöllistä toimintaa. Nuorisotyö tarjoaa nuorelle oppimisympäristön persoonallisuuden, yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseen ja auttaa nuorta liittymään yhteiskunnan jäseneksi. (Nieminen 2007, 23 – 24, 38.)

Nuorisotiedotus on nuorisotyön työmuoto. Se perustuu nuoren oikeuteen saada tietoa elämäänsä liittyvistä ja nuorta kiinnostavista asioista. Nuorta informoidaan, motivoidaan, aktivoidaan etsimään ja löytämään. Nuorisotiedotuksen laatua, ymmärrettävyyttä ja mielekkyyttä lisää nuorten itsensä tekemä tiedottaminen. Nuorisolain mukaan nuorilla tulee olla mahdollisuus tulla kuuliksi heidän elämäänsä liittyvissä asioissa. Nuorilla on myös oikeus osallistua ja vaikuttaa oman kuntansa nuorisotyön ja – politiikan asioiden käsittelyyn (L72/2006; Yleiskirje14/300/2004). Painovirhe on yksi väylä nuorten osallistumiseen, vaikuttamiseen ja kuulemiseen.

Politiikkaa, my friend

Keitä ovat ne harmaahiuksiset kravaattikaulaiset pingviinit, jotka käyskentelevät valkoisen kivitalon pylväiden takana? Keitä ovat ne möhömahaiset keski-ikäiset miehet, jotka ottavat kaksi pullaa kahvin kanssa televisiossa? Keitä ovat tummansinisissä suorissa hameissa lampsivat kolmekymppiset naiset, jotka kiljuvat kaakaonruskean pömpelin takana nuijaa huitovalle ukolle? He ovat poliitikkoja, ystäväiseni, ja heitä on paljon.

Poliitikot puhuvat paljon. He oikeastaan puhuvat enemmän kuin tekevät, ja siksi he juovat paljon kahvia; kurkku on koitoksella siinä työssä. Poliitikkoja on moneen lähtöön, ja heillä jokaisella on omia harrastuksiaan istuntojen aikana. Toinen nukkuu, toinen kaivaa nenäänsä, toinen etsii päänahastaan hilsettä. Jotkut kertovat juttuja vierustovereilleen, ja toiset taas ovat puhelakossa verotukseen liittyvän erimielisyyden takia. Eduskunta on yllättävän värikäs, vaikka vaatteet useimmiten maastoutuvatkin hyvin haaleisiin betoniseiniin.

Politiikkaa ymmärtääkseen voi etsiä vertauskuvan vaikkapa Suomen lintukannasta. Harakat ovat enemmistö. He ovat älyllisesti hiukan vajaita, mutta äärimmäisen taitavia rakentamaan omia pesäkkeitään ja keräämään hopeisia aarteita itselleen. Sitten ovat varikset. Heidät sekoitetaan usein harakkoihin ulkonäkönsä vuoksi, mutta ovat edellä mainittuja huomattavasti älykkäämpiä ja vastuuntuntoisempia. Varikset eivät oikein tule toimeen harakoiden kanssa, sillä pitävät itseään hiukan ylempiarvoisina, ehkäpä syystäkin. Sitten ovat kirjosiopot: pienet, mutta pippuriset rähisijät ja kirkujat jotka osallistuvat niin moneen kiistaan ja riitaan kuin mahdollista. Kirjosiopot ovat ulkonäöllisesti mieleenpainuvia, mutta värykseltään normaalia sorttia. Eduskunnan käytävillä törmää toisinaan myös räiskyvän helmeileviin kuningaskalastajiin, ylväisiin joutseniin, viisaisiin pöllöihin sekä tarkkasilmäisiin haukkoihin. Istuntosalin tuoleihin rakentavat myös välillä pesänsä sellaiset harvinaiset lajikkeet kuin ujut pikku-uikut, musikaaliset käpytikat, laulavat viherpeipot, sekä ihan perinteiset varpuset. Eduskuntamme on kauneimmillaan erittäin monipuolinen, mutta osa lajeista on vaarassa ajautua uhanalaisiksi. Poliitikot myös käyttäytyvät kuin linnut: jokaisella on oma äänensä, omat tunnusmerkkinsä, omat pääännytkyöksensä ja omanlaiset ruokailutottumuksensa (yleensä ruokahalu on hyvä). Yhteinen kiima-aika löytyy (itsenäisyyspäivä), jolloin poliitikot vaihtavat yllensä kauniit soidinpuvut ja tanssivat kauniit, tai vähemmän kauniit, kosiotanssinsa.

Lintukantamme monimuotoisuutta tulisi korostaa, ja siksi kehotankin kaikkia niitä jotka kykenevät, äänestämään, etteivät harvinaiset lajit pääsisi kuolemaan sukupuuttoon ja harakat ottamaan ylivaltaa maamme asioiden hoidosta. Kannattaa myös ottaa selvää, että ehdokkaasi on oikeasti se mikä väittää olevansa, sillä ilikurinen käki tuppaa pesimään korkeimpiinkin pesäkoloihin.

Aarnipelto Mari, Painovirhe 3/2007
(www.nuortenlaturi.fi/painovirhe)

2.2 Seudullinen nuorisotiedotuspalvelu NuortenLaturi

Nettilehti Painovirhe on osa seudullista nuorisotiedotuspalvelu NuortenLaturia. NuortenLaturi on seudullinen tieto-, tiedotus- ja neuvontapalvelu verkossa. www.nuortenlaturi.fi -sivuston ensimmäinen vaihe julkaistiin 14.12.2006 ja toinen vaihe 19.3.2007. NuortenLaturi on suunnattu 13 - 20 -vuotiaalle nuorille, nuorten vanhemmille, nuorten parissa toimiville ja nuorisotyön opiskelijoille.

NuortenLaturissa on tietoa ajankohtaisista tapahtumista, kursseista ja harrastusmahdollisuuksista. Nuoren elämään liittyvistä aihealueista, muun muassa opiskelusta, terveydestä ja ihmissuhteista löytyy perustietoa ja hyviä linkkivinkkejä. Kysy -palstan asiantuntijat vastaavat nuorten kysymyksiin ja tapahtumakalenterissa on ajankohtaisia menovinkkejä. Keskustelufoorumi haastaa nuoret vuoropuheluun ja Osallistu ja vaikuta -osiosta voi katsoa millaisia ovat seudun nuorten osallistumis- ja vaikuttamisväylät ja miten he ovat vaikuttaneet omaan elinympäristöönsä. Nettilehti Painovirhe tarjoaa kurkistusikkunan nuorten maailmaan nuorten kirjoittamien artikkeleiden ja juttujen avulla. NuortenLaturi toimii eurooppalaisten nuorisotiedotusperiaatteiden mukaan. Nuorilla itsellään on ollut merkittävä rooli NuortenLaturin rakentamisessa. He ovat suunnitelleet ja ideoineet NuortenLaturi -sivuston ulkoasua, kommentoineet tekstejä ja tuottaneet sivuille kuvia. (NuortenLaturi 2007.)

Seudullinen nuorisotiedotushanke käynnistyi 13.3.2006 ja mukana on kahdeksan kuntaa: Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän maalaiskunta, Keuruu, Muurame, Laukaa, Petäjävesi, Toivakka ja Äänekoski. Hankkeessa on kehitetty nuorille suunnattuja tietopalveluita toteuttamalla seudullinen nuorten verkkopalvelu www.nuortenlaturi.fi. Nuorisotyöntoimijoiden nuorisotiedotuksen, viestinnän ja verkkomaailman osaamista ja tuntemusta on lisätty koulutusten avulla. (NuortenLaturi 2007.)

Seudullisen nuorisotiedotuksen kehittämistä on rahoitettu Kannuste-hankkeen kautta ensin ESR -rahoituksella ja sitten Humanistisen ammattikorkeakoulun rahoituksella 31.3.2007 saakka. Seudullisen nuorisotiedotuksen -hanke jatkuu Länsi-Suomen lääninhallituksen myöntämän nuorisotyön alueellisen kehittämisrahan turvin vuoden 2007 loppuun. Vuoden 2007 aikana syvennetään toi-

mijoiden yhteistyötä ja juurrutetaan seudullista tieto- ja neuvontapalvelu NuortenLaturia toimijoiden työkaluksi ja nuorten käyttöön.

Kannuste on *Jyväskylän seudun nuorisotyön ja kansalaistoiminnan osaamisverkosto*, joka laajenee parhaillaan kansalliseksi nuorisotyön osaamisyhteisöksi. Kannuste kehittää ja vahvistaa alan osaamista edistämällä toimijoiden vuoropuhelua ja verkottamalla toimijoita, jotta he voivat suunnitella, toteuttaa ja arvioida nuorisotyötä yhteisten periaatteiden pohjalta. Kannusteen ydintoimijoita ovat tällä Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän maalaiskunta, Keuruu, Muurame, Laukaa, Petäjävesi ja Toivakka sekä Jyväskylän seudun 4H, Nuorten Keski-Suomi ry, Keski-Suomen opisto, Humanistinen ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu. (Kannuste 2007.)

3 NETTILEHTI PAINOVIRHE

3.1 Nuorten toimittama verkkojulkaisu

Nettilehti Painovirhe on nuorten toimittama verkkojulkaisu. Se ilmestyy 11 kertaa vuodessa seudullisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelu NuortenLaturin sivuilla <http://www.nuortenlaturi.fi/painovirhe>. Painovirhe on nuorten omaehtoista harrastustoimintaa, jota Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskus ylläpitää osana seudullista nuorisotiedotusta. Apunaan nuorilla toimittajilla on kaksi nuorisonohjaajaa.

Nuoret toimittajat päättävät itse mitä kirjoittavat, miten kirjoittavat ja kuka kirjoittaa. Aktiivitoimittajia Painovirheellä on tällä hetkellä, keväällä 2007, 12 nuorta, iältään 15 - 20-vuotiaita. Päätoimittaja ja varapäätoimittaja on valittu nuorten joukosta. Lehteen voi kirjoittaa myös kuka tahansa nuori mutta julkaisuksi juttu päättyy aktiivitoimituksen hyväksynnän jälkeen.

Painovirheen vakiopalstoina ovat pääkirjoitus, Kuukauden esine, Linkkivinkki, Purnukan pohjalla, Arkun uumenista ja Jatkotarina. Muutoin jutut ovat muun muassa mielipidekirjoituksia, pakinoita, leffa- tai konserttiarvosteluja tai muuten ajankohtaisia puheenvuoroja nuorten elämään liittyvistä aiheista ja asioista tai yleensä ajankohtaisista teemoista. Nuorilla toimittajilla on ”pressistatus”

yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Nuoret toimittajat voivat tehdä juttuja ensi-iltaelokuvista, näyttelyistä, konserteista, keikoista tai teatteriesityksistä.

Painovirheen toiminta on alkanut vuonna 2000 jyvaskyläläisten nuorten toimintana ja osana Jyväskylän nuorisotiedotus ja -neuvontapalvelu Laturin toimintaa. Kannusteen seudullisen nuorisotiedotushankkeen myötä, syksyllä 2006, Painovirhe muuttui virallisesti seudulliseksi nuorten toiminnaksi, jossa on mukana nuoria neljästä kunnasta ja Laturi muuntui seudulliseksi Nuorten-Laturiksi. Artikkelin kirjoittamisen aikaan keväällä 2006 Painovirhe oli vielä pääasiassa jyvaskyläläisten nuorten ajatusten ja mielipiteiden julkaisukanava.

3.2 Artikkelin kirjoittamisesta tähän päivään

Painovirheen toimintakausi, syksy 2006 – kevät 2007, on ollut aktiivista ja voisi sanoa myös hiukan kiireistä. Uusia nuoria toimittajia on tullut mukaan ja osa ”vanhoista” on siirtynyt uusiin haasteisiin. Syksyllä 2006, uusien toimittajien tultua mukaan, Painovirheellä oli syysleiri. Leirillä tutustuttiin, pelattiin, laadittiin yhteisiä pelisääntöjä ja suunniteltiin toimintaa.

Ilahduttavaa on, että toimintaan on tullut mukaan myös yksi maahanmuuttajanuori. Se osoittaa mielestäni nuorelta rohkeutta ja vahvaa halua toimia yhdessä toisten, samasta asiasta kiinnostuneiden nuorten kanssa ja halua kehittää omaa suomenkielentaitoaan kirjoittamalla.

Nettilehden toimittajilla on ollut myös merkittävä rooli seudullisen nuorisotiedotuksen kehittämisessä. Nuoret ovat toimineet ideoijina, suunnittelijoina ja kommentaattoreina seudullista nuorisotiedotuksen sivustoa suunniteltaessa. Nuoret toimittajat ovat suunnitelleet yhdessä työntekijöiden kanssa sivuston ulkoasua ja värejä, kommentoineet tekstejä ja käytettävyyttä sekä kuvittaneet sivustoa muun muassa suunnitteleamalla NuortenLaturin sivustolla seikkailevat hahmot, Nannin ja Joren.

Nettilehteä on syksyn ja talven mittaan markkinoitu ahkerasti nuorille ja toiminnasta kerrottu päättäjille ja muille nuorten parissa toimiville, muun muassa valtakunnallisilla nuorisotyöpäivillä Jyväskylässä huhtikuussa 2007. Lehti ja

toiminta ovat saaneet kiinnostuneen vastaanoton. Aikuiset ovat antaneet hyvää palautettakin nuorten artikkeleista.

4 PAINOVIRHEEN TULEVAISUUS

4.1 Seudullinen NuortenLaturin monimediajulkaisu Painovirhe

Nettilehti Painovirheen toimintaa halutaan laajentaa ja kehittää seudulliseksi monimediajulkaisuksi. Monimedia on tekstiä, kuvaa, ääntä ja liikkuvaa kuvaa. Toimintaa on ideoitu yhdessä Painovirheen nuorten, seudun nuorisotyön ja mediakasvatuksen asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on yhdessä nuorten kanssa luoda monipuolisempia ja voimakkaampia mahdollisuuksia ja väyliä oman tekemisen, äänen ja itseilmaisun esiintuomiseen mediassa sekä nuorten vertaistiedottamiseen. Seudullista nuorisotiedotusta halutaan laajentaa tiedotuksellisesta, tiedollisesta ja neuvonnallisesta näkökulmasta mediakasvatukseen ja nuorten vertaistiedottamiseen. (Ijäs 2007.) Toiminnalle on haettu hankerahoitusta ja mikäli rahoituspäätös on myönteinen, hanke alkaa syyskuussa 2007. Jos hankkeelle ei tule rahoitusta, toiminta jatkuu nettilehtenä mutta uusia tuulia haistellen.

Nuorten oma toimijuus on väylä mediakriittisyyteen, yhteisöllisyyteen, osallisuuteen, osallistumiseen, tiedontulvan hallintaan ja tiedonhallintataitojen kehittämiseen. Nuorisotyön tehtävänä on nuorten aktivointi, innostaminen, kannustaminen ja ohjaus, myös itseilmaisuuksiin verkossa. Monimediajulkaisun avulla kehitetään nuorten kansalais- ja tietoyhteiskunnassa vaadittavia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Monimediajulkaisu luo väyliä nuorten seudullisen ja paikallisen toiminnan ja asioiden esiintuomiselle. Toiminnan avulla halutaan tukea nuoren paikallisidentiteetin rakentumista, osallistumista ja osallisuutta niin oman paikkakunnan yhteisössä kuin seudullisessa yhteisössä. (Kotilainen & Sintonen & Tuominen & Uusitalo & Vainionpää 2005, 11 - 13,17; Viherä 2005, 65, 67.)

Monimediajulkaisu Painovirhe rakentuu kahdeksasta paikallistoimituksesta. Toiminnan kannalta merkittävässä roolissa on yhteistyön ja verkoston rakentaminen maakunnan eri medioihin sekä mediakasvatuksen asiantuntijaorganisaatioihin.

Toimintaan sisältyy monimediajulkaisu Painovirheen toimittamisen ja tuottamisen lisäksi muun muassa koulutuksia nuorille ja nuorten parissa toimiville, opiskelijoille ja muille nuorten toimituksia ohjaaville aikuisille. Monimediajulkaisu Painovirheen on suunniteltu ilmestyvän 11 kertaa vuodessa. Liikkuva kuva, videot ja kuvareportaasit on suunniteltu julkaistavaksi kahden kuukauden välein eli noin viisi kertaa vuodessa ja kuusi julkaisua olisivat ”perinteisempiä” nettilehtiä. (Ijäs 2007)

4.2 Halu kansainväliseen vuoropuheluun

Painovirhe ei tyydy toimimaan vain Suomen maaperällä vaan haluaa verkottua myös muualle Eurooppaan, käydä monikulttuurista vuoropuhelua ja oppia uutta. Painovirhe on hakenut samoista asioista, nuorisotiedotuksesta ja mediasta, kiinnostunutta nuorisoryhmää partnerikseen eurooppalaiseen nuorisovaihtoon. Painovirhe on löytänyt kiinnostavan ryhmän Iso-Britanniasta. Nuorten ryhmä kokoontuu kerran kuussa toimittamaan paikallisen sanomalehden nuorten sivuja.

Painovirheen nuoret toimittajat haluavat oppia kumppaniryhmältä heidän tapansa tehdä painettua mediaa, pohtia ja etsiä nuorten eri tapoja ja mahdollisuuksia vaikuttaa median avulla sekä tutustua kumppaniryhmän toimintaympäristöön. Painovirhe on myös kiinnostunut viemään omia kokemuksiaan ja omaa osaamistaan englantilaiselle ryhmälle. Painovirheen ajatuksena on myös saada englantilainen ryhmä vastavierailulle Jyväskylään ja Jyväskylän seudulle. Painovirhe aikoo hakea rahoitusta ryhmävaihtoon EU:n Youth in Action –toimintaohjelmasta. (Painovirhe 2007.)

5 OHJAAJANA PROSESSISSA

Painovirheen nuorten mielestä aikuinen ohjaaja on toiminnan kannalta välttämätön, mutta muistuttavat samalla toiminnallisen vastuun olevan heillä itsellään. Tehtävänäni Painovirheessä on nuorten ohjaaminen ja toiminnan edellytysten luominen yhdessä kollegani kanssa. Aikuinen toimii ohjaajana, motivoijana, kannustajana, innostajana, kysyjänä ja kyseenalaistajana mutta myös tiedon jakajana. Ohjaajan roolia voisi rinnastaa sosiokulttuurisen innostajaan,

joka motivoi ja innostaa nuoria osallistumaan oman elämänsä ja yhteisönsä luomiseen ja rakentamiseen aktiivisesti ja tiedostavasti (Kurki 2000, 14, 19–20; Kurki 2006).

Pidän tärkeänä, että nuoret kokevat toiminnassa osallisuutta ja tuntevat olevansa toiminnan subjekteja omassa vertaisryhmässään Painovirheessä. Osallisuus edistää oppimista ja tekee toiminnan mielekkäämmäksi. Ohjaajan on osattava antaa tilaa ja vastuuta nuorelle. Osallisuuden kokemukseen tarvitaan vuorovaikutusta ja dialogia. Se tarkoittaa vastavuoroisuutta, ymmärtämistä, kuuntelemista mutta myös vastakkaisia argumentteja ja mielipiteitä. Dialogisuus vaatii ohjaajalta aitoa läsnäoloa ja heittäytymistä vuorovaikutukseen, pedagogisia taitoja ja menetelmiä. (Hanhivaara 2006, 36.) Ohjaajan on myös sitouduttava ryhmään ja ryhmässä oleviin yksilöihin. Dialogisuus vaatii tiivistä vuoropuhelua kollegan kanssa ja yhteisiä pelisääntöjä sekä niiden noudattamista.

Konstruktivistisen ihmiskäsityksen mukaan oppija on aktiivinen tiedon muokkaaja. Oppija käsittelee tietoa aktiivisesti ja luo siitä oman tulkintansa aikaisempien tietojen ja taitojen ja kokemusten pohjalta. (Rauste – von Wright 1997, 30; Mäkinen 2004.) Ohjaajan tehtävänä on luoda turvallinen ja suotuinen oppimisympäristö, joka virittää nuoret pohtimaan oppimisen ja toiminnan kannalta keskeisiä kysymyksiä ja sallii myös vastakkain asettelun ja kyseenalaistamisen. Vastauksia etsitään yhdessä kokeilun, ymmärtämisen ja ajattelun avulla. (Rauste - von Wright 1997, 20; Rauste - von Wright, von Wright, Soini 2003, 63, 65.)

Nuorten ohjaajalla on oltava usko ja luottamus nuoriin ja heidän toimintaansa. On pystyttävä vakuuttamaan muut aikuiset ja yhteistyökumppanit, jotta nuorten toiminnalle saadaan uusia väyliä, näkyvyyttä ja kuuluvuutta. Tosin nuorten nettilehti Painovirhe toimintana itsessään, nuorten pitkäjänteisenä toimintana, puhuu puolestaan.

Ohjaajana haluan kannustaa nuoria itseohjautuvuuteen ja antaa tilaa nuoren omalle ajattelulle ja ymmärtämiselle. Ohjaajana haluan kannustaa nuorta jakamaan osaamistaan toisten nuorten kanssa ja innostaa nuoria aktiivisiksi ja

tietoon kriittisesti suhtautuviksi yksilöiksi ja yhteisön jäseniksi. Painovirhe haastaa ohjaajaa kuulemaan ja kuuntelemaan herkällä korvalla, mitä nuorella on sanottavaa.

Ohjaaja yksi oppijoista

Ohjaaja on myös yksi oppijoista ja toiminnan subjekteista. Se edellyttää aitoa läsnäoloa vuorovaikutustilanteissa ja Painovirheen kokouksissa. Kuten nuorten, on ohjaajankin valmistauduttava kuukausittaisiin toimituskokouksiin ja hoidettava sovitut tehtävät. Kiireiset ja muut ”virallisemmat” työt menevät helposti edelle ja valmistautuminen ja valmistelu voi jäädä vähäiseksi. Se on epäreilua nuoria kohtaan ja eikä edistä sitoutumista yhteiseen toimintaan. Tärkeää on siis ohjaajan ajankäytönsuunnittelu ja riittävän ajan varaaminen toiminnalle.

Yhteinen oppimisprosessi Painovirheessä, vuoropuhelu nuorten, alan tutkijoiden, toimijoiden ja asiantuntijoiden kanssa, on kasvattanut mediakasvatusteilista ja journalistista osaamistani ja ymmärrystäni. Haasteena edelleen on oman osaamisen kehittäminen mutta myös oikeiden yhteistyökumppaneiden löytäminen ja toimintaan sitoutuminen ja sitouttaminen.

Teen työkseni nuorisotyötä, mutta en ole joka päivä tiiviissä face-to-face vuorovaikutuksessa nuorten kanssa. Painovirheen nuoret päivittävät tietojani nuorten maailmasta, siellä ilmenevistä kulttuureista, ilmiöistä ja muutoksista. Heidän avullaan tiedän, keitä ovat ”pissikset” tai ”jäkikset” tai mitä ovat ”mummokarkkeja”.

Painovirheen toiminnan prosessointi ja perusasioiden kirjaaminen virittää ajatuksen tutkia Painovirheen toimintaa laajemminkin. Tutkia voisi, olemmeko tehneet oikeita asioita ja ratkaisuja, mitä tulisi tehdä toisin tai missä ovat heikot lenkit. Kiinnostavaa on myös ketkä ovat painovirheen lukijoita, mitä lehden lukijat ajattelevat Painovirheestä, mitä se heihin vaikuttaa, millaisen mielikuvan nuorten artikkelit luovat lukijoille nuorista ja nuorten maailmasta tai voiko lukijoiden mielestä juttuja kirjoittamalla vaikuttaa. Nuorten osallisuuskokemuksia ja tunnetta osallisuudesta tai vaikuttamismahdollisuuksista olisi tutkittava

säännöllisesti. Kokemusten kartoittaminen voisi perustua nuorten itsearviointiin.

Kehittämishankkeeni on pitkälti itsearviointia ja oman työn prosessointia. Analyttisempi ja objektiivisempi tutkimus Painovirheestä saataisiin, jos tutkimuksen tekisi ulkopuolinen henkilö, joka ei itse ole toiminnassa mukana. Hanke kuitenkin auttoi refleктоimaan omaa työtä ja omaa roolia nuorten nettilehden toimittajien ohjaajana. Sain vahvistuksen ajatukselleni, ettei toiminta ole yhdentekevää vaan nuoret toimivat tosissaan. Työtä nuorten kanssa ei voi tehdä toisella kädellä, vaan toiminnalle, sen suunnittelulle ja ohjaukselle on varattava aikaa ja resursseja. Hankkeessa syntynyt artikkeli hyödyttää omaa työtäni ja Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskusta. Artikkelini on mielestäni tärkeä toiminnan dokumentti ja toivottavasti se voi olla esimerkkinä myös muille, vastaavanlaista toimintaa suunnitteleville. Kaikkea ei tarvitse tehdä alusta vaan voi varastaa ja parastaa toisilta. Ideat on tehty jalostettaviksi.

LÄHTEET

Aarnipelto, M. 2007. Politiikkaa my friend. Artikkele. Viitattu 15.5.2007. Painovirhe 3/2007. [Http://www.nuortenlaturi.fi/painovirhe](http://www.nuortenlaturi.fi/painovirhe).

Hanhivaara, P. 2006. Maailmaa syleilevä osallisuus – osallisuuden suhde kouluun. Nuorisotutkimus 3/2006. 24.vuosikerta. Helsinki. 29 – 38.

Ijäs, T. 2007. Seudullinen NuortenLaturin monimediajulkaisu Painovirhe – mediakasvatusta ja vertaistiedottamista. Hankesuunnitelma 2.4.2007. Jyväskylän kaupunki.

Kannuste, 2007. Viitattu 26.5.2007. Osaamisverkosto Kannusteen sivusto. [Http://www.kannuste.com](http://www.kannuste.com).

Kotilainen, S. & Sintonen, S. & Tuominen, S. & Uusitalo, N. & Vainionpää, J. 2005. Mediakasvatuksen kansallisen kehittämistarpeet ja toimenpideehdotukset. Teoksessa Kotilainen, S. & Sintonen, S. (toim.) Mediakasvatus 2005: Kansalliset kehittämistarpeet, Oikeusministeriön julkaisuja 5: Helsinki 2005.

Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere. Vastapaino.

Kurki, L. 2006. Osallistuminen yhteisöllisyyden vahvistajana. Puhe. Nuori-soasuntoliitto. Viitattu 26.5.2007. [Http://www.nuorisoasuntoliitto.fi](http://www.nuorisoasuntoliitto.fi).

L72/2006. Nuorisolaki. Viitattu 26.5.2007. Valtion säädösrankki Finlex. [Http://www.finlex.fi/](http://www.finlex.fi/), ajantasainen lainsäädäntö.

Mäkinen, P. 2004. Verkko-tutor. Oppaaksi ja tueksi oppimisen ja ohjaamisen poluilla ajasta ja paikasta riippumatta. Viitattu 16.10.2004, 5.3.2007. [Http://www.uta.fi/tyt/verkkotutor/](http://www.uta.fi/tyt/verkkotutor/).

Nieminen, J. 2007. Teoksessa Hoikkala, T, Sell A (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimus. 21 - 43

NuortenLaturi. 2007. Viitattu 26.5.2007. NuortenLaturin sivusto. [Http://www.nuortenlaturi.fi](http://www.nuortenlaturi.fi).

Painovirhe, 2007. Youth in Action - youth exchange. Kirje. 9.5.2007.

Rauste – von Wright, M. 1997. Opettaja tienhaarassa konstruktivismia käytännössä. Atena.

Rauste – von Wright, M, von Wright J, Soini T.2003. Oppiminen ja koulutus. WSOY. 9., uudistettu painos.

Viherä, M-L. 2005. Mediakasvatusta viestintäleirien kokemuksen pohjalta. Teoksessa Kotilainen, S. & Sintonen, S. (toim.) Mediakasvatus 2005: Kansalliset kehittämistarpeet, Oikeusministeriön julkaisuja 5: Helsinki 2005.

Yleiskirje14/ 300/ 2004. EU:n nuorisopolitiikan toteuttaminen Suomessa. Opetusministeriö. Viitattu 5.5.2007. [Http://www.minedu.fi](http://www.minedu.fi).

LIITTEET

Artikkeli: Ijäs, Tuija. 2006. Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä - Nuorten tilat – julkaisuun.

Kylmäkoski, M. & Lind, K. & Hintikka, T. & Aittola, T. (toim.) 2006. Nuorten tilat. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja: 9, 2006. Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 70. HUMAK.

Liite 1: Artikkel: Nuorten nettilehti Painovirhe – vertaisryhmä oppimisympäristönä

Artikkelissani tarkastelen vertaistoimintaa ja vertaistiedottamista nuorten nettilehti Painovirheen toimittajien kokemusten ja ryhmää ohjanneiden nuorisonohjaajien kokemusten kautta. Artikkelin empiirinen aineisto on saatu haastatteleamalla yksin ja ryhmässä eräitä Painovirheessä mukana olleita nuoria ja nuorisonohjaajia. Tämän ohella reflektoin omaa rooliani ohjaajana. Pyrin löytämään vastauksia, mitä nuori voi vertaisryhmä Painovirheessä oppia, mitä Painovirheen toiminta antaa nuorelle, mikä merkitys vertaisryhmällä on nuorelle, mikä merkitys ohjaajilla on toiminnalle. Oma suhteeni Painovirheeseen on vuosien mittainen. Olen vastannut Painovirheen toiminnasta nuorisonohjaajan roolissa sen yli viisivuotisen toiminnan ajan aluksi yksin ja sittemmin yhdessä työparini kanssa kahta neljän kuukauden poissaoloa lukuun ottamatta.

Nettilehti Painovirhe

Nettilehti Painovirhe on Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskuksen ylläpitämää nuorten omaehtoista harrastustoimintaa. Nuoret toimittavat 11 kertaa vuodessa ilmestyvää verkkojulkaisua, joka ilmestyy Laturin nettisivuilla osoitteessa www.jyvaskyla.fi/nuoriso/painovirhe. Nettilehti on nuorten käsialaa; he itse ideoivat ja kirjoittavat jutut, oikolukevat ja kommentoivat toistensa artikkeleita. Nuoret toimittajat toimivat Painovirheessä vapaaehtoisesti eli he eivät saa juttupalkkioita tai palkkaa lehden toimittamisesta ja juttujen kirjoittamisesta. Myös lehden ulkoasu on nuorten ideoiden ja toiveiden mukainen. Vakituksia

toimittajia on tällä hetkellä 11, yksi nuorista on päätoimittaja ja yksi varapäätoimittaja. Iältään nuoret ovat 13 -19-vuotiaita. Painovirheen toimittajilla on apuna ja tukena kaksi nuorisoasiainkeskuksen nuorisonohjaajaa. Lukijoita Painovirheellä on noin 500 kuussa. Painovirheen lukijoiden määrä on kasvussa.

Idea nettilehteen saatiin, kun vuonna 1999 jyvaskyläläisiltä nuorilta kysyttiin nuorisotiedotuspalvelujen tarpeesta ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Yhdeksi hyväksi vaikuttamiskanavaksi nuoret nimesivät lehden. Netti valikoitui lehden julkaisukanavaksi kun nuorisotiedotuspalveluita muutenkin tarjotaan internetissä Laturin sivuilla. Virallisen alkunsa Painovirhe sai nuorille järjestetyllä nettilehtikurssilla marraskuussa 2000 ja ensimmäinen Painovirhe ilmestyi joulukuussa 2000 kun nuorisotiedotuspalvelu Laturin verkkosivut julkaistiin.

Sitoutumista Painovirheen toimittamiseen

Painovirheellä on ollut sen koko toiminnan ajan vakituinen toimittajakaarti. Aktiivitoimituksen koko on vaihdellut viidestä kahteentoista toimittajaan. Tämän päivän ilmiönä pidetään projektimaisuutta ja lyhytkestoista sitoutumista ja kiinnittymistä yhteisöihin (Niemi 2001, 60). Painovirheen kohdalla ei ilmiö kaikilta osin pidä paikkaansa. Monet toimittajat ovat olleet toiminnassa mukana useita vuosia eli tahtoa, motivaatiota toimintaan ja sitoutumiseen on löytynyt. Pääasiassa mukana ollut nuori aloitti ”toimittajan uran” yläasteen alussa ja oli mukana vielä ylioppilaaksi kirjoittaessaan. Hän määrittelee Painovirheen olleen ”aikamoisen osan” hänen teini-ikänsä. Painovirheen toimittajina on ollut myös nuoria, jotka ovat mukana muutaman kuukauden ja toteavat sitten, ”ettei tää ollu mun juttu”.

Toiminnassa on ollut tyttövalta lähes koko Painovirheen yli viisivuotisen historian aikana. Tällä hetkellä mukana on yksi poika, muut aktiivitoimittajat ovat tyttöjä. Toiminnan alkuvuosina ja ajoittain sukupuolijakauma on ollut hiukan tasaisempi.

Uudet toimittajat ovat tervetulleita ja ”hengailu sallitaan”

Vaikka lehdellä on vakituinen toimituskunta, uudet toimittajat ovat tervetulleita mukaan toimintaan milloin vain. Viesti Painovirheestä kulkee viidakkorummun avulla suusta suuhun ja toimituskunta täydentyy ”itsestään” eli toimittajien kaverit tai luokkatoverit tulevat mukaan toimintaan. Jos Painovirhe täydentäisi vain itse itseään, voisi toiminnasta kuitenkin tulla sisäpiiritoimintaa. Siksi vähintään kerran vuodessa Painovirhe hakee uusia toimittajia pienimuotoisten markkinointikampanjoiden avulla. ”Painovirhe etsii toimittajia” – flyereitä jaetaan kouluissa, kirjastoissa ja nuorisotiloissa, asiasta tiedotetaan medioissa ja kaupungin tiedotuslehdessä. Markkinointiviestejä välitetään myös sähköpostiverkostojen avulla laajasti niin suoraan nuorille kuin nuorten parissa toimivien kautta nuorille. Painovirheen toimitus saa uusia toimittajia myös kirjoittamisesta ja lehden toimittamisesta kiinnostuneille nuorille järjestettyjen kurssien kautta.

Yhtenä vuonna Painovirheen toimittajakokouksiin ilmaantui nuori ”hengailija” - vakituisten toimittajien kaveri. Hän tuli toimituskokouksiin, hengaili, kommentoi ja keskusteli mutta ei halunnut kirjoittaa, vaikka hänelle sitä ehdotettiin. Hänet lisättiin toimittajien sähköpostilistalle ja puhelinnumerolistalle. Aikansa hengailtuaan, kaveri kirjoittikin muutaman jutun, mutta ei näyttäytynyt kokouksissa kovinkaan usein. Olipa hengailijan motiivi saapua Painovirheen kokouksiin juttujen kirjoittaminen tai vastakkaisen sukupuolen edustajien tapaaminen, hän oli tervetullut mukaan toimintaan.

Pääkirjoitus, arvosteluja, linkkivinkkejä, jatkokertomuksia, ruokavinkkejä...

Painovirheen toiminnan punaisena lankana on, että nuoret ideoivat ja päättävät juttujen aiheet ja tuottavat jutut. Lehden jutut ovat pääasiassa vakituisten toimittajien käsialaa, mutta myös muut nuoret voivat kirjoittaa Painovirheeseen. Nuoret toimittajat kirjoittavat aiheista, jotka heitä kiinnostavat. Yksi toimittajista kertookin, että Painovirheessä hän on voinut tehdä juttuja aiheista, jotka häntä kiinnostavat ja sitä kautta saanut äänensä kuuluville.

Nuorten artikkelit liittyvät muun muassa nuorisokulttuureihin, kertovat erilaisista harrastuksista, kouluelämästä ja opiskelusta, ihmissuhteisiin ja ystävyyteen liittyvistä asioista. Suuressa suosiossa ovat olleet erilaiset kirja-, peli-, elokuva- ja musiikki -arvostelut. Lehdessä pureudutaan myös ajankohtaisiin aiheisiin. Nuoret toimittajat ovat pohtineet niin Irakin sotaa kuin kunnallisten palvelujen tarjontaa ja laatua, vaaleja ja demokratian toteutumista, kesätöihin haakeutumista, yhteishakua, valinnaisaineita tai lomaviettotapoja. Jutut ovat nuorten kirjoittamia, mutta tarvittaessa ohjaajat auttavat ideoinnissa ja yhdessä mietitään ajankohtaisia asioita, joista kulloinkin voisi kirjoittaa.

Alkuun Painovirheen ainoa vakituinen palsta oli pääkirjoitus. Sittemmin toimintaa on kehitetty ja lehdessä on vapaavalintaisten juttujen lisäksi muutamia vakiopalstoja. Tällä hetkellä jokaisesta lehdestä löytyy arvostelu, linkkivinkki, kuukauden esine, kutkuttavan mielenkiintoinen jatkotarina sekä ruokavinkkejä ”Purnukan pohjalta”. Kirjoitusvuorot on sovittu etukäteen, mutta jokaisella toimittajalla on vapaus suunnitella itse palstan tarkempi sisältö. Periaatteena on kuitenkin, että toiminta ja juttujen aiheet kulkevat lain ja hyvien tapojen sallimissa rajoissa. Ketään ei kiusata tai loukata eikä yksipuolista mainontaa suositeta. Myös tekijänoikeuksia ja kuvien käyttöön liittyviä yleisiä ohjeistuksia noudatetaan.

Painovirheen toimitus kokoontuu kerran kuussa Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tiloissa. Nuorisonohjaajan tehtävänä on muistuttaa sähköpostiviestillä tai tekstarilla Painovirheen tulevasta kokouksesta ja sovituista kirjoitusvuoroista. Kokoukset pyritään keskittämään kuun toiselle viikolle, jotta lehden ilmestymiselle saataisiin säännöllisyyttä. Toimittajanuoret suhtautuvat koulunkäyntiin vakavasti, joten koe- ja tenttiviikot rauhoitetaan opinnoille. Toimittajanuoret ovat myös ”yleisaktiiveja” eli monella nuorella on muitakin harrastuksia. Kokouksen kulkua ohjaa päätoimittaja yhdessä nuorisonohjaajien kanssa. Osa toimittajista on kirjoittanut tai ideoinut juttunsa jo etukäteen ennen kokousta ja osa kirjoittaa jutun kokouksen aikana. Kokouksessa voidaan ideoida yhdessä sopivia aiheita ja mahdollisesti näkökulmaakin.

Painovirheen toiminnan alkuaikoina nuoret toteuttivat lehden juttujen lisäksi myös tekniikan. Nuoret miehet koodasivat sivuja ja tekivät ulkoasullisia muu-

toksia, mutta kirjoittivat myös juttuja. Kun koodaaja-pojat ovat jääneet toiminnasta pois, tuottaa kaupungin viestintä sivut teknisesti ja ulkoasullisesti nuorten ideoiden ja toiveiden pohjalta.

Motivointina toimittajan aakkosia, opintomatkoja ja paikallinen pressistatus

Eri medioiden käyttäminen on nuorille arkipäivää. Oikean tiedon löytäminen informaatiotulvasta ei aina kuitenkaan ole helppoa. Kirjoittaminen Painovirheeseen osaltaan kehittää nuoren medialukutaitoa - itse tietoa tuottamalla ja sitä valikoimalla on mahdollisuus oppia kriittistä tiedon tarkastelua ja todellisuuden tulkintaa. Kriittisellä medialukutaidolla tarkoitan taitoa ilmaista itseään, tässä tapauksessa kirjallisesti, taitoa ja kykyä tulkita todellisuutta ja mediaa, kykyä hankkia tietoa mutta myös erottaa tärkeä ja olennainen vähemmän tärkeästä. (Lokka 2003, 212; Yksityinen kielitoimisto, 2002 - 2003.) Ajatusta tukee pisimpään toiminnassa mukana olleen nuoren toimittajan kommentti. Hänen mielestään itse juttuja tuottamalla oma suhtautuminen mediaan on muuttunut. Nykyään hän kyseenalaistaa mediassa olevia juttuja ja kritisoi niitä, koska tietää, että tekstin takana on ihminen.

Painovirheeseen kirjoittamisesta on ollut myös hyötyä koulunkäyntiä ja opiskelua ajatellen. Yksi nuorista kertoo äidinkielen aineiden arvosanojensa nousseen toiminnan myötä. Painovirhe on nuorelle harrastus ja vastapaino, elämän tasapainottaja koulunkäynnin rinnalla. Kavereiden tapaaminen yhteisen mukavan tekemisen merkeissä on tärkeä toiminnan motiivi. Mielekkyyttä kirjoittamiseen tuo myös juttujen ”oikea” julkaisu. Nuorten mielestä on ”coolia kun juttuja julkaistaan”. Lehteen kirjoittamalla nuori voi tuoda julki omia ajatuksiaan ja mielipiteitään toisten nuorten ja aikuisten luettavaksi. Suosikinäyttelijöiden tai –artistien haastattelut tai poseeraus yhteiskuvissa heidän kanssaan näyttäisi tuovan myös erilaista mielenkiintoa, imua ja jännitystä Painovirheen toimittajan arkeen.

Vaikka Painovirhe on nuorten vapaaehtoista harrastustoimintaa ja itsessään mielenkiintoista toimintaa, on motivaatiota ja innostusta kuitenkin ruokittava ja ylläpidettävä ja uusia vinkkejä etsittävä ja toimintaa kehitettävä.

Painovirheen toimittajille sekä muille kirjoittamisesta kiinnostuneille nuorille järjestetään kirjoittamiseen ja toimittajan työn perusteisiin liittyviä koulutuksia ja kursseja ja Painovirhe tekee myös opintomatkoja. Pääperiaatteena on, että kerran vuodessa Painovirhe opintovierailee toimittajien toivomissa kohteissa. Toimitus on tutustunut muun muassa Helsingissä nuorten tiedotus- ja neuvontakeskus Kompassiin, Sanomatalon toimittajasimulaattoriin, YLEX:ään, Nuorten Mediakeskus Hattutehtaaseen ja nuorten nettiradioon sekä Tampereella YLEn TV2 studioihin ja lasten ja nuorten lehtiä kustantavaan Egmont-yhtiöön. Nettiradiossa vierailun seurauksena Painovirhe aloitti yhteistyön nuorten netti-radio Punahatun kanssa. Painovirheen toimittajista kolme nuorta toimi nettiradiossa Jyväskylän kirjeenvaihtajina puolentoista vuoden ajan.

Helsingin Nuorten Mediakeskus Hattutehtaalle tehdyllä opintovierailulla saatu- jen ideoiden innoittamana ryhdyttiin Painovirheelle etsimään yhteistyökumppaneita paikallista kulttuuria, taidetta ja viihdettä tarjoavista laitoksista ja yrityksistä. Tarkoituksena oli siis saada nuorille toimittajille ”pressistatus” yhteistyökumppaneiden tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Yhteistyöpyyntö sai ilahduttavan vastaanoton. Nuoret toimittajat hyväksytään ”oikeina toimittajina” ammattilais-toimittajien rinnalle. Nuoret pääsevät tekemään juttuja ensi-iltaelokuvien ennakonäytäntöihin, näyttelyihin, konsertteihin, keikoille tai teatteriesityksiin. Ihastuttavaa onkin kuulla nuorten tarinoita toimittajan työn hauskoista sattumuksista ja katsella kuvia, joissa nuoret esimerkiksi poseeraavat yhdessä ”iiik, niin ihanien” elokuvanäyttelijöiden kanssa. Nuoret pitävätkin pääsyä elokuviin, teatteriin, keikoille ja konsertteihin yhtenä tärkeänä toiminnan motivaattorina. Painovirheen yhteistyökumppaneina ovat olleet Finnkino Fantasian elokuva-teatteri, Jelmury, Jyväskylän kaupunginteatteri, Jyväskylä Sinfonia, Jyväskylän taidemuseo, Suomen käsityömuseo ja Keski-Suomen museo.

Painovirheen toimintaan on muutenkin suhtauduttu myönteisesti. Jyväskylän kaupungin viestinnän suhtautuminen Painovirheen toimintaan on ollut erittäin positiivista ja kannustavaa – ovathan nuorten jutut saaneet julkaisukanavansa kaupungin virallisilta nettisivuilta. Painovirheen nuorten kirjoittamia juttuja on julkaistu myös joka kotiin jaettavassa kaupungin tiedotuslehdessä ja muun muassa lehden kunnallisvaaliliitteessä.

Vertainen – vertaisryhmä

Nuorisotyön näkökulmasta tärkeä Painovirheeseen liittyvä käsite on vertais-toiminta. Vertaisryhmästä ja -toiminnasta puhuttaessa mieleen tulee ehkä ensimmäisenä erilaiset vertaistukiryhmät. Ne liittyvät usein samassa elämäntilanteessa elävien henkilöiden toimintaan vertaistukena ja apuna toisilleen. Vertaisina toisilleen toimivat esimerkiksi mielenterveyskuntoutujat, pienten lasten vanhemmat, samaa sairautta sairastavat tai muun saman prosessin läpikäyneet henkilöt. Mannerheimin Lastensuojeluliiton kouluissa ylläpitämä tukioppilastoiminta on yksi ehkä tunnetuimmista nuoriin liittyvistä vertaistoinnoinnoista (MLL 2006).

Eri vertaisryhmillä on erilaisia merkityksiä ja tehtäviä. Vertaisryhmä voi tarjota kumppanuutta, toisia samoin ajattelevia vertaisia tai yhteenkuuluvuuden tunteen ”kuulun joukkoon”.(Salmivalli 2005, 32.) Nuori voi myös kuulua useampaan vertaisryhmään samanaikaisesti(Lindström & Autio 2003, 7; Heiskanen & Hiisijärvi). Nuorten mielestä kokoontuminen, ryhmässä ideoiminen, elämykset toisten kanssa ja yhdessä kirjoittaminen ovat kivoja ja mielekkäitä asioita - parhaat ideat syntyvät ryhmässä.

Kehityspsykologian näkökulmasta vertaisina voidaan pitää samanikäisiä nuoria, jotka elävät samankaltaista kehitysvaihetta sosiaalisesti, emotionaalisesti ja kognitiivisesti (Salmivalli 2005, 15). Salmivallin (2005, 15) mukaan Suomessa lasten ja nuorten vertaisryhmät ovat iältään homogeenisempia kuin joissain muissa kulttuureissa. Painovirheen nuorten tapauksessa ryhmän homogeenisuus ei iän suhteen pidä paikkaansa. Ryhmän ikähaitari on varsin laaja. Tällä hetkellä nuorimmat toimittajat ovat iältään 13-vuotiaita ja vanhin on 19-vuotias. Toiminnan aikana ikäjakauma on ollut vieläkin laajempi, nuorin toimittaja oli 11-vuotias, vanhin 18-vuotias. Toimittajien laajaa ikäjakaumaa Painovirheen ”seniori” pitää vahvuutena; jutut ovat erilaisia ja eri-ikäiset löytävät lehdestä luettavaa.

Vertaisuutta voidaan pohtia myös toimintaympäristön tai toiminnan näkökulmasta. Vertaiset voivat omata samanlaisia arvoja ja toimia samassa sosiaali-

sessä järjestelmässä - he puhuvat ja ymmärtävät samaa kieltä tai heillä on yhteinen kiinnostuksen kohde. (Lindström & Autio 2003, 7; Heiskanen & Hiisijärvi.) Painovirheen vertaisuus on osaltaan vertaisuutta kehityspsykologian näkökulmasta mutta vertaisuus on erityisesti kiinnostusta samaan asiaan: kirjoittamiseen ja juttujen toimittamiseen. Yksi nuori toimittaja kertoo Painovirheen tarjonneen hänelle mahdollisuuden tutustua alan muihin tekijöihin muuallakin kuin Jyväskylässä.

Vertaisuuden merkitystä ei pidä vähätellä. Vertaisryhmillä on merkitystä muun muassa yksilön kehityksen kannalta. Salmivallin mukaan (1999,12 – 13) mukaan vertaisryhmissä opitaan muun muassa sosiaalisia taitoja esimerkiksi vuorovaikutustaitoja ja yhteistyötaitoja. Merkittäviksi opeiksi Painovirheen nuoret listaavatkin ryhmässä toimimisen taidot, toisten näkökulmien ja mielipiteiden kuuntelemisen, ymmärtämisen ja huomioimisen. Painovirheessä on solmittu niin ystävyys- kuin seurustelusuhteitakin. Painovirhe antaa mahdollisuuden saada ystäviä muualtakin kuin koulusta. Painovirheessä kohtaavat erilaiset, eri-ikäiset ja eri puolilta kaupunkia ja naapurikunnistakin tulevat nuoret.

Kysyessäni nuorilta toimittajilta, mitä muuta Painovirheessä oppii, he kertovat oppineensa erityisesti kirjoittamista ja kirjoittamisesta: ideointia, spontaaniutta, palautteen antamista ja - vastaanottamista. Palaute kehittää kirjoittamista ja tuo omaan ajatteluun uusia näkökulmia. Toisinaan sen antaminen on nuorten mielestä vaikeaa, erityisesti jos pitää antaa kriittistä palautetta ystävän kirjoittamasta jutusta. Palautteen saaminen, varsinkin positiivisen, tuntuu mukavalta, eikä kukaan loukkaannu toisten antamasta palautteesta. Yksi nuorista toteaa, että hän oppii parhaiten positiivisesta palautteesta. Mielestäni palautteen antamisen ja vastaanottamisen myötä nuoren itsearviointikyky kehittyy – pitäähän hänen pystyä arvioimaan niin oman kuin kaverin jutun julkaisukelpoisuus. Painovirhe on kehittänyt nuorten mukaan myös oma-aloitteisuutta ja kärsivällisyyttä. Itse lisäisin listaan vielä vastuullisuuden ja sitoutumisen. Nuoret käyvät varsin aktiivisesti kokouksissa ja kirjoitusvuoroistaan nuoret pitävät ihailtavan tunnollisesti kiinni. Mikäli he eivät ehdi Painovirheen kokoukseen, he kuitenkin useimmiten kirjoittavat ja lähettävät jutun lehteen sähköisesti. On muistettava, että kyse on harrastustoiminnasta eikä Painovirheestä saa koitua ylimääräistä stressiä tai painetta nuorelle. Tosin yksi nuori kertoo kirjoittami-

sen joskus luovan stressiä jos samanaikaisesti on paljon koulutöitä. Erään nuoren mielestä Painovirheessä parasta on kirjoittamisen vapaaehtoisuus eli ei haittaa vaikkei jokaiseen lehteen saisikaan juttua kirjoitettua.

Nykyiselle jälkimodernille ajalle on ominaista, ettei ihmiselle ole tarjolla selkeitä identiteettimalleja vaan ihmisen on itse työstettävä ja rakennettava omaa identiteettiään refleктоimalla itseään ja ajatuksiaan vertaisiin ja muihin ihmisiin mutta myös keskustelemalla itsensä kanssa (Lairio & Puukari 2001, 80 - 81; Laine 1999, 180, 191; Antikainen 1998, 156). Vaikka ajassamme korostuu yksilöllisyys, ihminen tarvitsee kuitenkin vertaisiaan itselleen vastapelureiksi ja peiliksi. Kun mietitään, mitä toimiminen Painovirheessä nuorilta vaatii, nuoret mainitsevat tärkeänä kiinnostuksen kirjoittamiseen ja itsensä ilmaisuun kirjoittamalla. Hyvää kirjoittamisen taitoa nuoret eivät niinkään korosta. Muina taitoina tai kykyinä nuoret listaavat ideointikyvyn, kuuntelutaidon, toisten ihmisten, mielipiteiden ja näkökulmien kunnioittamisen ja arvostamisen, avarakatseisuuden ja rohkeuden ottaa yhteyttä uusiin ihmisiin. Vertaisuuteen ja vertaisryhmään liitettyjä määritelmiä ovat myös tasavertaisuus, samanarvoisuus ja demokraattisuus (Lindström & Autio 2003, 7; Heiskanen & Hiisijärvi).

Nuorisotyön moninaiset tehtävät

Painopisteenä Jyväskylän kaupungin nuorisoasiainkeskuksen tekemässä nuorisotyössä on edellytyksien luominen nuorten omalle toiminnalle. Tarjotaan tietoa, ohjausta, tilaa ja väyliä nuorten toiminnalle ja osallistumiselle. Nuorisoasiainkeskuksen toiminta pohjautuu entisen nuorisotyölain (Nuorisotyölaki 1995) linjauksiin mutta myös uuden nuorisolain 72/2006 henkeen. Nuorisoasiainkeskuksen toiminnan tavoitteena on vahvistaa ja tukea nuoren kasvua, sosiaalista ja kulttuurista oppimista sekä osallisuutta ja kansalaisvalmiuksia eli nuorisolain mukaisesti tavoitteena on myös nuoren sosiaalinen vahvistaminen ja aktiivinen kansalaisuus – mitä se sitten yksittäisen nuoren kohdalla subjektiivisesti tarkoittaakaan. Sosiaalipedagogisen toiminnan tavoitteita mukaillen, nuorisotyön yhtenä tehtävänä on auttaa nuorta löytämään oma paikkansa yhteiskunnassa sekä luoda edellytyksiä myös yhteiskunnalliselle osallistumiselle. Tavoitteena on aktivoida ja motivoida ihminen osallistumaan kulttuurinsa rakentamiseen ja herättää ihmisissä tietoisuutta ja kriittistä ajattelua. (Hämäläi-

nen & Kurki 1997, 23, 201–207.) Painovirheessä toimimalla: juttuja tuottamalla, tietoa etsimällä, ympäristöä ja yhteiskuntaa havainnoimalla nuoren on mahdollista kehittää kansalais- ja tietoyhteiskuntavalmiuksiaan. Painovirheen toiminta ja nuorille järjestetyt kirjoittamiseen ja toimittajan työhön liittyvät koulutukset onkin nostettu hallitukselle annetussa tietoyhteiskuntaraportissa (2005, 84) yhdeksi esimerkiksi kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittämisestä.

Kun nuoret pohtivat syitä Painovirheessä toimimiseen, esiin nousee halu ja mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa kantaa asioihin juttujen avulla. Nuorisolaissa (72/2006) korostetaan myös nuorten mahdollisuutta osallistua heitä koskevien asioiden käsittelyyn tai vähintäänkin nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Se on yksi haaste nuorisotyölle; etsiä, löytää ja tarjota oikeita areenoita nuorten ja päättäjien ja virkamiesten vuoropuhelulle. Painovirhe voi toimia yhtenä väylänä dialogille tai ainakin vuoropuhelun virittämiseksi. Kirjoittaminen Painovirheeseen tuo uusia näkökulmia tuttuihin asioihin ja juttuaiheita ideoidessa tai toisten juttuja lukemalla esiin voi oppia aivan uutta. Useimpien nuorten mielestä toiminta on yleissivistävää – pitäähän asioista ottaa selvää ennen kuin voi kirjoittaa juttua. Yksi nuori taas vakuutti kirjoittavansa useimmin asioista ja aiheista, joista jo tietää aiemman kokemuksen ja opin perusteella.

Painovirhe antaa osaltaan nuorelle rakennuspuita tulevaisuuden suunnittelua varten, erityisesti jos nuori on kiinnostunut kirjoittamiseen liittyvästä alasta. Nuoret pitävät Painovirheen tuomaa toimittajantyön kokemusta arvokkaana ja hyödyllisenä kokemuksena mikäli tähtää journalistiksi, äidinkielenopettajaksi tai kirjailijaksi – ammatteihin, jotka ovat monen toimittajan tavoitteena. Painovirheestä on nuorten mielestä hyötyä myös kesätöitä hakiessa.

Nuorisotiedotus on tietoa nuorille

Nuorisotiedotus on yksi nuorisotyön muoto tai menetelmä. Tiedotuksella ja neuvonnalla annetaan nuorelle apua, tukea ja tietoa erilaisissa nuoren elämään liittyvissä ja nuorta kiinnostavissa kysymyksissä. (Eryica 2003, 284.) Tehtävänä on myös tiedottaa nuorelle hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Nuorisotiedotus perustuu nuoren oikeuteen saada tietoa, joka on kirjattu

muun muassa Yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen ja Lapsen oikeuksien julistukseen (Eryica 2003, 284). Tiedon avulla nuori voi ratkaista elämässään eteen tulevia kysymyksiä. Tietoa voidaan tarjota niin erilaisten verkkopalveluiden kuin henkilökohtaisen ohjauksen ja neuvonnan avulla. Jyväskylässä nuorisotiedotuksen pääkanavana toimii Laturin verkkopalvelu www.jyvaskyla.fi/nuoriso. Sivulla nuoret voivat etsiä tietoa eri aihealueista, esimerkiksi asumisesta, opiskelusta, työelämästä tai harrastuksista. Keskustelupalsta tarjoaa mahdollisuuden jutustella toisten nuorten kanssa ja kysymyspalstalla voi kysyä asiantuntijoilta mieltä askarruttavista kysymyksistä vaikka seksuaalisuuteen, omaan terveyteen, harrastamiseen tai päihteisiin liittyen. Merkittävänä kokonaisuutena Laturin nettisivuilla ja kaupungin nuorisotiedotuksessa on nuorten toimittama nettilehti Painovirhe.

Painovirhe on toisaalta yksi nuorisotyön väline, menetelmä tai työkalu, mutta se on myös toimintana itsessään merkittävä ja tärkeä. Painovirhe on myös nuorisotiedotusta, vertaistiedottamista tai vertaisnuorisotiedotusta - nuoret tiedottavat toisille nuorille heitä kiinnostavista asioista, mutta myös aikuisille. Sen lisäksi, että nuorille tarjotaan mielekästä, tavoitteellista ja palkitsevaa toimintaa, tarjotaan aikuisille – nuorten parissa toimiville, vanhemmille ja muillekin kiinnostuneille kurkistusikkuna nuorten maailmaan nuorten tuottamien tekstien kautta. Minusta nuorisotyön yksi tehtävä onkin tuoda nuoria ja nuorten tekemiä asioita positiivisesti esiin, raivata väyliä nuorten näkymiselle muuten niin ongelmalähtöisessä mediamaailmassa. Juttujen aiheita tarkkailemalla ja juttuja lukemalla saamme yhden kuvan nuoren maailmasta; miltä nuoren maailma näyttää, mitä nuoren maailmassa tänään liikkuu ja mistä puhutaan tai mikä puhuttaa. Painovirheen palaute-linkki tarjoaa mahdollisuuden lukijoiden ja toimittajien väliseen vuoropuheluun. Kovin aktiivisesti lukijat eivät kommentoi tai anna palautetta mutta annetut palautteet ovat olleet tähän mennessä asiallisia ja lehden toimittajien työtä kehittäviä.

Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista ja niiden parantamisesta on keskusteltu myös eurooppalaisella tasolla. Euroopan komission valkoisen kirjan, EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet (2001) mukaan viranomaisten tehtävänä on luoda nuorille vaikuttamis- ja osallistumisareenoita nykyisessä monimuotoisessa yhteiskunnassa. Valkoisen kirjan mukaan tämän päivän nuorilla

on halua vaikuttaa mutta ei välttämättä perinteisten keinojen ja rakenteiden avulla. (Euroopan yhteisöjen komissio 2001, 4 - 5, 10.) EU:n nuorisopolitiikan Uudet tuulet, Euroopan komission valkoisessa kirjassa on ehdotuksia nuorisopolitiikan ja nuorisoalan kehittämiseen Euroopan Unionin alueella sekä sen jäsenvaltioissa niin alueellisesti kuin paikallisesti. Suomessa valkoiseen kirjaan liittyviä kansallisia ehdotuksia ja suosituksia antaa opetusministeriö, jonka toimialaan nuorisotyö ja nuorisopolitiikan koordinointi kuuluu. (Kuntaliitto 2006.)

Opetusministeriön EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet -kirjan pohjalta nuorisotyön toimijoille - kunnille ja järjestöille - antamassa yleiskirjeessä (14/300/2004) on nostettu nuorten osallistuminen ja nuorisotiedotus tärkeiksi painopisteiksi ja korostettu erityisesti nuorisotiedotuksen laadukkuutta ja nuorten mahdollisuutta osallistua nuorisotiedottamiseen. Jyväskylässä nuoret ovat osallistuneet tiedottamiseen Painovirheen toiminnan merkeissä jo useita vuosia. Osallistuminen, osallisuus ja nuorilta nuorille -toiminta on ollut tekemämme nuorisotiedotustyön punaisena lankana. Osallisuus Painovirheessä voi olla oman elämän subjektiivista, osallisuutta yhteisöön ja yhteisöllisyyden tunteen lisääntymistä tai vaikuttamisosallisuutta (Gretschel 2005). Minusta Painovirhe on ”aito yhteisö”, joka koostuu ”persoonien joukosta”. Painovirhe on aito yhteisö, jonka jäsenillä on yhteinen mielenkiinnon kohde – juttujen kirjoittaminen. (Kurki 2000, 131.) Yksi nuorista toimittajista toteaaakin, että Painovirhe koostuu sen kaikista toimittajista. Toteamus antaa mielikuvan vahvasta yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunteesta. Voimakas yhteenkuuluvuuden tunne ei kuitenkaan luo sisäpiiriä. Pikemminkin päinvastoin. Uudet toimittajat otetaan Painovirheessä hyvin vastaan ja mukaan tuleminen on helppoa. Ryhmä ei luo suorituspaineita vaan toiset kannustavat ja tukevat.

Painovirhe yhteinen oppimisprosessi

Mielestäni Painovirhe on myös non-formaali oppimisympäristö. Painovirheen toiminta on nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa tavoitteellista tekemällä oppimista. Oppimista tukevat kirjoittamiseen ja toimittamiseen liittyvät koulutukset sekä opintomatkat. Sen lisäksi, että ne toimivat motivointikeinoina nuorille, ne tuovat toimintaan lisää tavoitteellisuutta, taustoja, teoriaa ja uusia näkökulmia.

Painovirhe ei saa muodostua ryppyotsaiseksi, hampaat irvessä tehtäväksi tekstin tuottamiseksi vaan se saa olla mukavaa ja hauskaa yhdessäoloa ja kavereiden tapaamista. Nuorisonohjaajan roolina on toimia innostajana, kannustajana, taustatukena, mahdollistajana ja edellytyksien ja olosuhteiden luojana käytännön asioissa – laitteet, välineet, opintomatkat, kurssit, yhteistyökumppanit. Innostaja aktivoi ja rohkaisee nuoria toimimaan, käynnistää prosesseja ja keskusteleo nuorten kanssa, mutta toiminta itsessään on nuorten tekemää ja ”nuorten näköistä” (Kurki 2000, 25-26, 81). Nuorten mielestä Painovirhe ei toimisi ilman aikuista ohjaajaa mutta he korostavat vastuun toiminnasta olevan heillä itsellään. Nuorisonohjaajan roolia Painovirheessä voisi verrata konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaiseen opettajan rooliin; tehtävänä on luoda mielekäs, aktivoiva, vuorovaikutukseen kannustava ja oppimista edistävä oppimisympäristö (Rauste - von Wright 1997, 19).

Työskentely nuorten kanssa on jatkuva molemminpuolinen oppimisprosessi. Minulle työntekijänä Painovirhe on loistava tilaisuus aitoon vuoropuheluun ja dialogiin nuorten kanssa. Koen oppivani paljon nuorilta. Painovirheen tapaamisissa tunnen saavani nuorilta uusia näkökulmia, energiaa, motivaatiota ja voimaa muuhun työhön. Käyttäisin tunteesta jopa termiä voimautuminen, sillä koen sen kuvaavan tuntemustani nuorten kanssa työskentelystä.

Kerroin taannoin nuorille siirtyväni muutamaksi kuukaudeksi muihin tehtäviin. Nuoret kysyivät, onko kolleganikin lähdössä. Kun kerroimme hänen jatkavan työssään, nuoret olivat huojentuneita ja totesivat – ”hyvä, ettei tarvitse kouluttaa uutta ohjaajaa”. Jäin pohtimaan nuorten kommenttia. Kuvittelenko kasvattavani nuoria? Onko tilanne täysin päinvastoin – nuoret kasvattavat ja kouluttavat minua? Kyse on molemminpuolisesta kasvattamisesta ja kasvamisesta. Mutta mielestäni kommentti myös kuvastaa nuorten vahvaa ryhmäsidonnaisuutta ja yhteisöllisyyttä ja me painovirheeläiset -ajattelua, jonka olennainen osa on myös aikuiset ohjaajat.

Lähteet

- Antikainen, Ari. 1998. Kasvatus, elämäntietä ja yhteiskunta. Porvoo. WSOY
- Eryica. 2003. Euroopan nuorisotiedotussuositus. Teoksessa Timonen-Verma, Päivi, Fedotoff, Jaana (toim.) Näkökulmia nuorisotiedotus- ja – neuvontatyöhön. Helsinki, Oulu, 284-285.
- Euroopan yhteisöjen komissio. 2001. Euroopan komission valkoinen kirja, EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet. Bryssel.
- Gretschel, Anu. 2005. Nuorten osallisuus, vaikuttaminen ja kansalaisvaikuttaminen nuorisoseuroissa. Nuorisoseuralehti 3/2005.
- Heiskanen, Tuula. & Hiisijärvi, Seija. Vertaisryhmä ja sen ohjaaminen. saatavana www-muodossa: <http://www.ela.fi/akatemia/ryhmienohjaaminen.php> , luettu 11.3.2006
- Hämäläinen, Juha. 1999. Johdatus sosiaalipedagogiikkaan. Kuopion yliopiston opetusjulkaisuja1/1999.
- Hämäläinen, Juha & Kurki, Leena. 1997. Sosiaalipedagogiikka. Porvoo. WSOY
- Kuntaliitto 2006. saatavana www-muodossa: <http://www.kunnat.net> - opetus ja kulttuuri - nuorisotyö - EU:n nuorisopolitiikan valkoinen kirja, luettu 12.2.2006
- Kurki, Leena. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere. Vastapaino.
- Laine, Kaarlo. 1999. Koulukuvia: koulu nuorten kokemistilana. Jyväskylän yliopisto. SoPhi 43.
- Lairio, Marjatta & Puukari, Sauli (toim.) 2001. Muutoksista mahdollisuuksiin. Ohjauksen uutta identiteettiä etsimässä. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Jyväskylä
- Lindström, Niina & Autio Kirsi. 2003. Nuorten vertaisohjaajakoulutus – kokemuksia ja käytäntöjä nuorten vertaisohjauksesta. Saatavana www-muodossa: http://www.mll.fi/pdf/Nuorten_vertaisohjaajakoulutus.pdf luettu 11.3.2006
- Lokka, Antti. 2003. Mediakasvatus uuden edessä. Teoksessa Modinos & Suoninen (toim.) (2003) Merkillinen media. Jyväskylän yliopisto. Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- MLL. 2006. Tukioppilastoiminnasta. Saatavana www-muodossa <http://www.mll.fi/mll-info/tukioppilastoiminta/>, luettu 20.2.2006
- Niemi, Kalevi. 2001. Sosiaalipedagogiikan yhteiskuntateoriat. Kuopion yliopiston opetusjulkaisuja 2/1999

Rauste - von Wright, Maijaliisa.1997. Opettaja tienhaarassa. Konstruktivismia käytännössä. WSOY

Salmivalli, Christina.1999 Koulukiusaaminen ryhmäilmionä. Gaudeamus, Tampere

Salmivalli, Christina 2005 Kaverien kanssa :vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. PS-kustannus. Keuruu

Tietoyhteiskuntaraportti 2005. Tietoyhteiskuntaneuvoston raportti Suomen hallitukselle, Tietoyhteiskuntaraportti 2005, Tulevaisuuden verkottuva suomi. Saatavana [www-muodossa: http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/tietoyhteiskuntaneuvosto/fi_FI/kokousmateriaali, luettu 19.4.2006](http://www.muodossa: http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/tietoyhteiskuntaneuvosto/fi_FI/kokousmateriaali, luettu 19.4.2006)

Yksityinen kielitoimisto. 2002-2003. e-oppiminen - Medialukutaito. Saatavana [www-muodossa: http://www.yksityinenkielitoimisto.net/eoppiminen/fi6.html, luettu 19.4.2006](http://www.muodossa: http://www.yksityinenkielitoimisto.net/eoppiminen/fi6.html, luettu 19.4.2006)

Haastattelut: Painovirheen haastattelut

Nuorten haastattelut 9.11.2005, 12.4.2006

Ryhmähaastattelu 9.11.2005

Nuorten artikkelit – Minä ja Painovirhe 10.1.2006

Työntekijöiden haastattelut 19.12.2005, 12.4.2006

Aineisto on tekijän hallussa